

1899-09-06

AFSENDER

Laura Warberg

MODTAGER

Astrid Warberg-Goldschmidt

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Da

Dateringsbegrundelse:

På brevet er skrevet: "Båxhult Onsdag d: 6te". Laura Warberg besøgte Alhed og Johannes Larsen og deres lille søn på Båxhult september 1899.

Generel kommentar:

Laura Warberg opholdt sig på Larsen-familiens gård Båxhult i Småland sammen med ASIhed og Johannes Larsen og deres lille søn september 1899.

Pillespejl: Højt, smalt spejl, der i 1700- og 1800-tallet i et rum anbragtes på vægpiller mellem vinduerne med et konsolbord nedenunder. De optræder som regel parvis og ofte kombineret med et par lysestager eller lampetter.

Kilde: Lex.dk.

Fjællegulv: Bræddegulv.

Det vides ikke, hvem Fr. B. var. Der var formodentlig tale om en køkkenpige el.lign. på Warberg-familiens gård, Erikshaab.

Lauritz Brandstrup døde 6. marts 1900.

Afsendersted:

Båxhult pr. Landeryd

Omtalte personer:

Berta Brandstrup

Louise Brønsted

- Jensen, Erikshaab

Alhed Larsen

Andreas Larsen

Johannes Larsen

Christine Mackie

Arkivplacering:

Warberg Kerteminde egns- og

Byhistoriske Arkiv BB0033

Trykt udgave:

Nej

Proveniens:

Testamentarisk gave fra Laura
Warberg Petersen til Østfyns Museer

DOKUMENTINDHOLD

Laura Warbergs rejse gik fint. Hun beskriver Båxhults indretning. Naturen er storslået. I København traf Laura W Ludvig og Berta Brandstrup, som var meget glade for deres ophold i Sverige. Ludvig havde gået på jagt og også bygget et flueskab. Han vaskede op og gjorde også rent, efter at Berta var rejst.

Christine må købe nogle abrikoser. Louise tager brevet med til København, når hun rejser. Astrid bliver bedt om at sende en masse ting og om at lave estragoneddike.

Lille Andreas er nem og sød. Johannes Larsen maler på sit billede af Tjalfe i lyngen.

Laura Warberg ankom sent til Landeryd og blev hentet i vogn. Bedstefar (Laura Warbergs far) dør nok snart.

TRANSSKRIFTION

Båxhult Onsdag d: 6te

Kære lille Putte!

Jeg havde en rigtig dejlig Rejse herop, Vejret var smukt og meget varmt; her er dejligt allevegne og et nydeligt stort Hus, med mange Værelser. Muk og jeg bor sammen; jeg synes her er saa pænt møbleret, i vort Værelse er der en lang gammeldags Sofa med rødtærnet Betræk, et aflangt Bord foran, et stort en [over linjen skrevet "en"] Slags Køkkenbord til Servante, Kommode, Seng, Stole, hvide lange Gardiner, herlig Udsigt til Skov allevegne. Den fineste Stue er med gammeldags Møbler med rødt Damask Betræk, Sofa Bord, Stole, lille Bord, Pillespejl m.m. Spisestuen med et stort rundt Bord, en vældig Sofa, saa lang som to almindl. et Spillebord, 2 smaa Borde ved Vinduerne, en Slags Buffet med rigelig af al Slags Porcelæn. Køkkenet er stort med Fjælegulv og ved Siden af et lille Rum, hvor Las piller Fugle og hvor alt grovere Roderi findes. Sovekammeret er stort lyst og kønt, 2 store og Gajens lille Seng, Skab, Kommode og et vældigt 4kantet Bord, som hun bruger at klæde ham paa; hvide Gardiner allevegne. Lud og Berta var saa begejstrede for alting heroppe, jeg traf dem i Kbh. Søndag Aften, da var Lud lige kommen herfra. Han havde gaaet meget paa Jagt, vi fik en Tjur til Middag i Gaar, og her ligger en Hare, begge har han skudt. Han var saa nyttig, lavede dem et lille Flueskab, lavede undertiden Morgenkaffe og hjalp at vaske op og skure Køkkengulv. gjorde selv fuldstændig sit Værelse ovenpaa rent, de andre kom der aldrig. Det var efter Berta var rejst. De havde Masser af Fødevarer med herop og 2 Kasser Bajere 30 i hver, fik de fra Halmstad. Nu drikker vi Mælk, den er saa ren og velsmagende. I Gaar var vi ude paa Brandaasen

alle fire og med Barnevognen. Der er en storslaaet Natur allevegne, Skov og atter Skov og intet andet at see, ja selvfølgelig Bakker i det uendelige. Muk og jeg plukkede Tyttbær til et Par Gange Grød, her er ikke ret mange. Tænk Dig min Ærgrelse, da jeg saae at de 2 Ds tørre Blommer manglede! Jeg forstaar ikke, hvordan det er gaaet til. Der er hjemme en Pakke til Dig og en hertil. Las siger, det kan udmærket gaae at sende en Pakke hertil, vi kommer kun til at betale nogle Ører i Told paa Stationen her. Men vil Du saa ikke bede Christine om at købe 2 Pund Abrikoser paa Lørdag! Vi haaber sikkert, at dette Brev naaer Eder Fredag. Muk vil tage det med til Kbh. i Morgen og faae det afsted. Hun kommer der Kl. 6, skal gaae til Landeryd i Morgen tidlig Kl. 7½ og have sit Tøj med Lejlighed. Vil Du saa lille Putte! pakke i stærkt graat Papir følgende: Abrikoserne, Blommerne, 2 Daaser af de Fiskeboller, vi har, 1st Del af "den sidste [ulæseligt ord]", samt lidt Sennep af den gule i Daasen (Chr. kan jo faae ¼ P i løs Vægt, hvis vi ikke har rigeligt) samt 3 Par graa Sokker af de bedste (Las's) de maa være i Alheds Kasse eller et andet Sted Christine kan jo spørge i Höljeryd, hvor meget Pakken maa veje og hvad den koster, jeg tænker mig den kan blive paa ca 10 [ulæseligt tegn]. Deres Tænder løber i Vand efter Blommerne, Sokkerne er meget vigtigt, Alhed glemte dem. Spørg i Höljeryd, om den skal lukkes. Saa kan Du nok faa den afsted Mandag, saa vi har den hen i Ugen. – Gajen er saa god og bliver næsten ikke passet, ligger meget paa sine Puder i den bløde Spisestuesofa eller i sin Vogn kører han saa 3 Timer i Gaar Form. Han kommer i Bad i en stor Kobberballe eller Gryde. Las gør Ild og vasker op om Morgenen fra hele forrige Dag. Han maler fra 9½ til 4 X [Skrevet på næstsids side langs venstre margen:] Lyngbilledet med Tjalfe [indsættelse slut] og fra 6 om Aftenen paa et nyt her lige ved Gaarden. Her er aldeles dejligt i alle Retninger. Ved Siden af vort Værelse er Kontoret med et vældigt Bord, hvor vi skriver, Bogreol, Kaminer er her i alle Stuerne, hvide men med aabent Ildsted. Der hentes Vand af en aaben Brønd nede i Haven. Muk var i Landeryd med Smedens Vogn efter mig, de kom saa sent, saa vi var her først Kl. henad 9, Alhed havde været bange for os. Vi fik Kødsuppe med Æg og anden dejlig Aftensmad. – Bedstefar var meget svag og falder stærkt af nu, kendte os ikke. Han lever ikke ret længe. Nu ikke mere denne Gang lille Putte. Kan Du og Fr. B og maaske Fr. J. ikke nok pille Estragon, en 2 ["en" overstreget; "2" indsat over linjen] store Pægle Flasker halv fulde af Blade alene, saa fyldes med Eddike, staae i Køkkenvinduet en 14 Dage og rystes af og til. Der er 2 Planter nede i Haven, den ene ned Siden af Mistbænken, den anden paa Hjørnet ved Hindbærrene. Jeg havde det [skrevet i venstre kant på sidste side:] skrevet paa min Huskeseddel, men

glemte det.

[skrevet i højre kant på sidste side:] Hilsen nu til Eder alle hver især fra Mor

[Skrevet på næstsidste side langs højre margen:] Alhed vil gerne have en god Haandfuld Purløgs[ulæseligt] i en lille Papirpose samt en lille Tut hvidt Uldgarn til en Trøjesnor

[Indlagt i ovenstående brev er skrevet følgende:]

Vil Du ogsaa sende mig et Par brune Bomuldsstrømper, der ligger nogle enten i den næstnederste Skuffe i Børnekammeret, eller i Sovekammerskuffen, samt lidt Stoppegarn til dem i en Kasse i den 4de øverste Skuffe tilhøjre. Du maa helst sye en Pose af noget Viskestykketøj, som ligger i Kisten ved Syltetøj Skabet Sennep har Alhed faaet, saa det skal ikke med. Bind saa godt for Posen og en udførlig Adresse; Smaaland – Sverig – De glæder sig saa uhyre til Blommer og Abrikoser, saa det maa endelig sendes omhyggeligt. Båxhult – pr. Landeryd (Christine kunde jo være borte.)

OMTALTE VÆRKER

Johannes Larsen: Tjalfe. Småland 1897-99. Olie på lærred. 90 x 120 cm. Johannes Larsen Museet

Banmilk Onsdag d: 6te

There lille Pindke!

Jeg havde en rigtig dejlig
Rejse herop, Vejret var smukt
og meget varmt; her er dejl-
ligt allevegne og et nydeligt
skønt Hus, med mange
Værelser. Mit og jeg haer her
meget; jeg isyner her er saa
fremt møbleret, i hvert Værel-
se er der en lang gammel Sofa
Sofa med rødt læder Bænk,
et aflangt Bord, fra et stort
stort Kæmpehus hit ierrant
Kommode, Senge, Stole,
høje lange Gardiner, herlig
Kæmpe hit i et allevegne
Den fineste Stue er med
gammel Sofa, Måler med
rødt Danmark Bænk, Sofa
Bord, Stole, lille Bord, Tillespej-
le. Spisehuset med
et stort runde Bord, en vellyk
Sofa, saa lang som for almindelig.

et Spillebord, 2 smaa Bord
med Vinstener, en Stagg
Bord med nogle af de
Stag Farskare. Røthener
er stor, med Fyldguld og
med Lidet af et lille Rind,
hvor Las piller Fingre og hvor
alt grovne Roden findes.
Lonekammeret, er stort lyst
og hvidt, 2 store og Gule
Lille Seng, 1 Mat, Kamme
og et vellyst 4-banket Bord,
som man bruger til Klæde,
Kam paa; nogle Sardinier
alteneque. Liden i Bredde var
som hegepæle for alting
hegepæle, jeg drak dem, 100.
Liden og hvidt, da var Liden
lige Kammen hvide. Man
hader ogsaa meget for Guld,
vi fik en Tjener til at
Gaa, og her ligger en Staal,
hegepæle kan man skide. Man
var som en blig, hvide dem

et lille Flueskab, hvide var
Liden den Morgen, Kaffe og Guld
at vaskes op og skure, Røthener,
Guld og guld, selv fuldt hvide
sidt Vindue udeover rent, de
andre som der alting. Det
var efter Berke var rigt. De
hvide Masser af Fodevarer
med hegepæle og 2 Kasser Bajer
30, hvor fik de fra Hvide
Nu druktes i Malt, der er
som ren og velmegete. I
Gaar var i ude var Brandstæde
alle fire og med Barneque,
der er en stor hvidt Malt alle
regne, 100 og adde 100 og
indet andet at see, ja selv
fulgt af Bakket, det men de
Malt og jeg plejede Tjener
had et 100 Guld, her er
ikke vel mange. Tjener og min
hvide, da jeg var at det B
Liden Blevner er meget
jeg forstod ikke, hvide dem
et Guld til. Der er hvide

BB0033
og Takke til Dig og en herlig
Læs siger, det skal indføres
Det gaae at sende en Pakke
her til vi kommer den her
at holdt nogle Gæst: Toget
Stationen her. Men vil
du se ikke best Christen
at Døbe I & Skibenes
Læge! D. hæder sikker, at
alle Børn naar Gæst Præst
hvil vil beg det med til
Morgen og saa det af
den Dønges den 14. 6. og
gaae til Landet: Morgen
tidlig 14. 7. og have sit 1/2
med Lejlighed. Vil du se
Gubbe: takke i det gaae
Papir følgende: Skibene, den
første, 2 Dønges af den
Fiskeholder, vi har, 1ste
den sidste Menne
samt lidt Sænge af den
gule i Dønges / Mr. Dan i gaae
1/4 8 i hi Døng, hvis vi ikke
rigelig / samt 3 Par gaae
af de bedste / Las" / de nye nye
Khedt masse eller et andet Læge

Skribent til Dan i Højre i Højre
hvor meget Patten nær ved
og hvad den Dorte. I Højre
i den Dan blid for
Deres Tænder løber i Vand
hvor meget Patten er meget
rigtig Alhed glæde den
Sping i Højre, om den skal
Ia kan du net for den
Alhed Manden, som vi har
Den i Højre. - Gager
Ia god og blid med den
Patten, ligger meget for
under i den blide Spire
Ia eller i sin. Dagen har
han som 3 timer i Gader
Han kommer i Bad
Ia har halve eller
Ia gør Flo og vasker op
Morgenen for hele for
Han måler for 9/2
og for 6 om Aftenen
Ia net her lige ved Gader
Hes er alletid dejligt, alle
Oretninger. Ved Højre
Værelse er kendt med
værdigt Bord, hvor vi opholder

BB0033

Byggesal, Kammerer er her i
alle Tidene, hvor med
med alle de Flakke. De
hendes Vand og en anden
Fjord ved i Haven.
Buk var i Landeugd med
Smedens Vogn efter mig,
de kom saa sent, saa vi var
berøst M. Dens 9, Alting
hvorde været bange for at vi
skulle komme med og andre
dejer af Smedens. Bedstefar
var meget srag og faldt stent
af mig, Denske er ikke. Han
serer ikke ret bange. Nu
ikke mere denne Gang
alle Tude. Han er og Dr. B
smaakt Pr. J. ikke net pille
og stragge, et 4, store 3 100 ft
Flakke fuld af Blod alene
og saa fyldt med Sdalle og
Thöthen vinduet en 14 dage
og ryfter af og til. Der er 2
Planter med i Haven, der
er med Tidene af Mithen
og andre for Højnet og
Himberrene. Jeg havde det

Vil du ogsaa sende mig
et Par gamle Bamulde-
strømper, der ligger nogle
stykker i den nedreste
Skuffe i Børnekammeret, eller
i Lovens opuffen, samt
lidt Slappegarn til dem,
en Tasse i den 4de øverste
Skuffe til højre. Du maa
heldigvis en Tasse af noget
Virketøj, som ligger
i Tristen ved Lykkestøj. Takket

BB0033
Sæmme, der skedd i 1700,
see det skal alle see.
Pind see godt for Taler
og en nærlig Adresse;
Suieland - Tverig -
de gælder sig see udgør
hij Blommer og This -
Kater, see det see endle
hij seulle omhyggelig.
Gårkult - W. Landeng
(Christine Kunde i vore harte)